

Region Havlíčkovobrodsko

1:220 000

0km 3km 6km 9km 12km

- Církevní památky
- Díla umělců
- Stopy slavných osobností
- Zámek
- Muzea a galerie
- Rozhledny a vyhlídková místa
- Městská památková zóna
- Sochařská a drobná architektura
- Zajímavosti a unikáty
- Technická památka
- Tvrz
- Židovské památky
- Vesnická památková zóna
- Lidová architektura
- Natura 2000
- Zvláště chráněná území

VYBRANÉ TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI REGIONU

ZŘÍČENINY

- **1. Zřícenina hradu Lipnice, Lipnice nad Sázavou**
49°36'50.57"N, 15°24'45.51"E
Mohutný hrad, založený pány z Lichtemburka na počátku 14. století, nabízí návštěvníkům za příznivého počasí nádherný pohled nejen na osady a městečka v okolí, ale i na vzdálené hřebeny Železných hor, Žďárských vrchů či Krkonoš.
- **2. Zřícenina hradu Ronovec, Břevnice** 49°39'15.344"N, 15°37'7.797"E
- **3. Zřícenina hradu Ronov, Ronov nad Sázavou**
49°34'7.771"N, 15°47'0.079"E

ZÁMKY

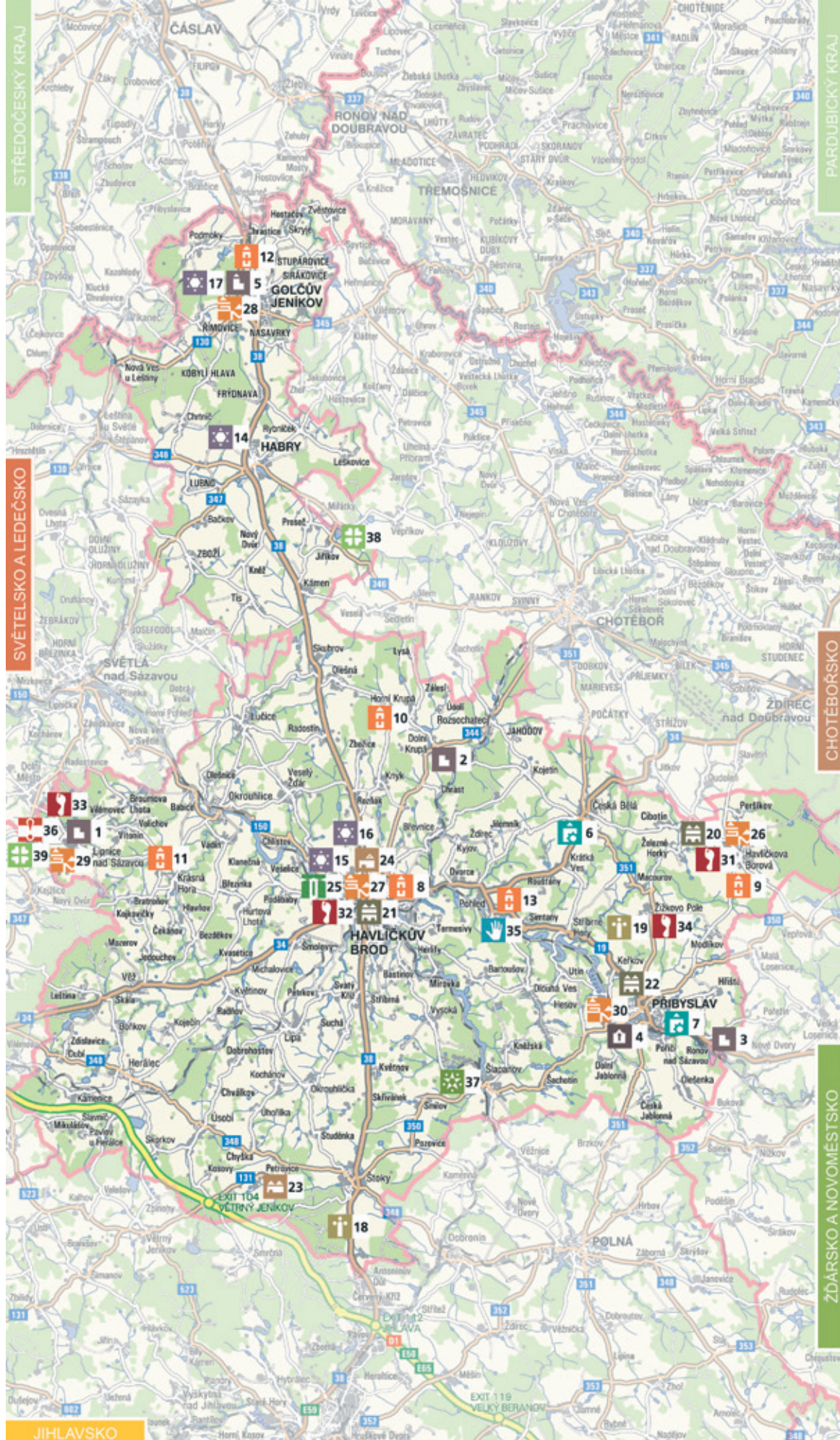
- **4. Zámek, Přibyslav (Hasičské muzeum Centra hasičského hnutí v Přibyslavi)**
49°34'29.26"N, 15°44'27.849"E

TVRZE

- **5. Tvrz, Golčův Jeníkov**
49°48'50.825"N, 15°28'41.316"E

Jedna z nejmladších věžovitých tvrzí na našem území byla postavena nákladem císařského generála Martina Maxmiliána z Goltze v letech 1650–1653. Objekt dnes slouží ke galerijním a výstavním účelům a je celoročně přístupný veřejnosti.

>>>>

TECHNICKÉ PAMÁTKY

- **6. Letecký maják, Česká Bělá**
49°38'6.728"N, 15°41'36.526"E
Na Šibeničním kopci stojí bývalý maják řízení leteckého provozu. Byl postaven roku 1930 a poprvé osvětlen v roce 1933. Majáky sloužily pro orientaci při nočních letech na trati Praha–Brno.
- **7. Most, Ronov nad Sázavou**
49°34'13.142"N, 15°46'8.732"E
Tříobloukový kamenný most přes řeku Sázavu pochází pravděpodobně z 15.–16. století a patří mezi deset nejstarších dochovaných mostů v Čechách.

CÍRKEVNÍ PAMÁTKY

- **8. Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Havlíčkův Brod** 49°36'27.611"N, 15°34'48.682"E
Původní raně gotická stavba z poslední čtvrtiny 13. století, jež je dílem Řádu německých rytířů, prošla v průběhu staletí řadou stavebních úprav. Charakteristická barokní kopule byla nad kostelem vztyčena v roce 1707.
- **9. Kostel sv. Víta, Havlíčkova Borová**
49°37'55.16"N, 15°46'55.399"E
Současně stavěb z přelomu 15. a 16. století předcházeli pravděpodobně románský farní kostelík, který je v pramenech připomínán už ve 12. století jako hornický. V průběhu 17. století byla pak přistavěna čtyřboká věž. Od kostela se naskytá překrásná vyhlídka do okolí.
- **10. Toleranční modlitebna, Horní Krupá**
49°40'24.127"N, 15°34'45.843"E
Modlitebna bez věže pochází z konce tolerančního období, z roku 1847 a postavil ji stavitel Prchal z Habru. Na rozdíl od prostých modliteben z počátku tolerančního období má zdobené průčelí, apsidu a půlkruhová okna.
- **11. Kostel sv. Jana Křtitele, Krásna Hora**
49°36'9.336"N, 15°28'15.535"E
V jádru pozdně gotický kostel byl za husitských válek zničen. Dnešní raně barokní podobu získal na konci 17. století. Z této doby pocházejí unikátní malované vstupní dveře s motivem Předání klíčů sv. Petrovi. Pevnostní dojem areálu zesiluje umístění zvonice a márnice v blízkosti kostela.
- **12. Kostel sv. Františka Serafinského s loretánskou kaplí, Golčův Jeníkov**
49°49'7.482"N, 15°28'34.273"E

Empírový kostel sv. Františka z let 1827–1829 nechal zbudovat hrabě Otto z Herbersteinu v blízkosti loretánské kaple tak, aby kaple k chrámů přiléhala. Jeníkovskou loretu nechal postavit generál Goltz v letech 1650 až 1653. Místní slavné soše zvané Madona a Santa Casa je dokonce připisováno záračné zachránění hraběčích synů.

- **13. Kostel sv. Ondřeje, Pohled**
49°36'13.032"N, 15°39'1.404"E
Farní, původně konventní, kostel sv. Ondřeje byl budován v 60. letech 13. století pod patronátem Řádu německých rytířů. Od vzniku cisterciáckého kláštera, založeného v letech 1265–1267, až do jeho zrušení v rámci josefínských reforem, sloužil komunitě sester.

- **Kaple sv. Anny, Pohled**
49°36'52.389"N, 15°39'55.825"E
Centrální stavba kostela sv. Anny, vystavěná údajně dle plánů J. B. Santiniho, je datována do roku 1766. Podle pověstí stojí za zrodem poutního místa U Sváté Anny písař pohledského cisterciáckého kláštera Jakub Čermák, který při štvaní jelena zapadl v lese do bažiny a jemuž skrz modlitbu pomohla dostat se z nespěšné právě svatá Anna.

ŽIDOVSKÉ PAMÁTKY

- **14. Židovský hřbitov, Habry**
49°45'43.493"N, 15°28'17.229"E
Hřbitov byl založen pravděpodobně ve 14. století, doložitelný je však až od první poloviny 17. století. V areálu hřbitova jsou zachovány hodnotné barokní a klasicistní náhroby (stély). Nejstarší čitelný náhrobek pochází z roku 1740.
- **15. Židovský hřbitov, Havlíčkův Brod**
49°36'25.389"N, 15°34'3.636"E
Hřbitov, který byl založen v letech 1888–1890, byl používán ke svému účelu až do roku 1942. Na jeho ploše se nachází zhruba 200 náhrobků.
- **16. Tyfový židovský hřbitov, Havlíčkův Brod**
49°37'38.412"N, 15°34'4.547"E
V období 1. světové války vládla Rakousko-Uherska řešila situaci v oblastech, kde probíhaly zákopové boje, vysídlováním civilního obyvatelstva. Na území monarchie vzniklo několik uprchlických táborů, kde bylo toto obyvatelstvo soustředováno. Jeden z takových táborů se nacházel na území Německého (Havlíčkovu) Brodu. V roce 1916 přicházejí do tábora židovští uprchlíci z Haliče a Bukoviny. V kolonii, kde byla vysoká koncentrace osob, se začala šířit epidemie skvrnitého tyfu. Mrtví byli z počátku pohřbíváni na židovském hřbitově, pak ale kvůli nedostatku místa se oběti epidemie začaly pohřbívat na nové zřízení tyfovém hřbitově severně od města. Jedná se o naprosto unikátní židovskou památku.
- **17. Synagoga, Golčův Jeníkov**
49°48'50.366"N, 15°28'36.945"E
Novorománská synagoga s orientálními prvky stojí uprostřed židovské čtvrti od roku 1873. Podle plánů J. Spidila ji vystavěl František Skřivánek z Časlavi. Stavba

v mnohém připomíná pražskou Španělskou synagogu. Od roku 1977 je budova synagogy využita jako depozitář pražského Státního židovského muzea.

 Židovský hřbitov, Golčův Jeníkov
49°48'58.683"N, 15°28'1.359"E
Jeníkovský židovský hřbitov patří k nejstarším a největším v Čechách. Byl založen údajně již ve 14. století. Nejstarší náhrobní kameny, které je na hřbitově možné nalézt a rozluštit, pochází však až z let 1706 a 1708. Mezi náhroby vynikají tři tumby.

SOCHAŘSKÁ A DROBNÁ ARCHITEKTURA

- **18. Památník bitvy u Štoků, Štoky**
49°29'3.662"N, 15°35'28.574"E
Žulový památník z roku 2005 připomíná bitvu z prosince 1805, ke které došlo nedaleko obce Štoky. Rakouské vojsko pod vedením arcivévodě Ferdinanda zde bojovalo proti bavorskému vojsku podporujícím Napoleona.
- **19. Žižkova mohyla, Žižkovo Pole**
49°36'10.544"N, 15°44'12.608"E
Pomník na místě, kde údajně skončil 11. října 1424 husitský vojevůdce Jan Žižka, byl vystaven z iniciativy Obce sokolské a vlastivědných spolků k příležitosti 450. výročí jeho úmrtí. Projekt zpracoval architekt Antonín Wiehl a stavbu realizoval roku 1874 stavitel Josef Šupich.

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA

- **20. Městská památková zóna Havlíčkova Borová**
49°38'12.688"N, 15°46'52.579"E
- **21. Městská památková zóna Havlíčkův Brod**
49°36'23.601"N, 15°34'42.767"E
- **22. Městská památková zóna Příbyslav**
49°34'36.622"N, 15°44'18.767"E

VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA

- **23. Vesnická památková zóna Petrovice**
49°29'59.893"N, 15°32'12.663"E

LIDOVÁ ARCHITEKTURA

- **24. Štáflova chalupa, Havlíčkův Brod**
49°36'36.625"N, 15°34'42.934"E
Štáflova chalupa, objekt nacházející se v městském prostředí, je možné zařadit do skupiny našich nejstarších dochovaných lidových staveb. Nejstarší části domu jsou datovány do 16. století. V průběhu rozsáhlé rekonstrukce v roce 1999 byla v roubeném jádru stavby objevena starobylá dýmná jizba s horním větracím otvorem pro odchod kouře. K vidění je zde i tzv. černá kuchyně nebo zachovalý povalový strop.

ROZHLEDNÝ A VYHLÍDKOVÁ MÍSTA

- **25. Věž kostela Nanebevzetí Panny Marie, Havlíčkův Brod** 49°36'27.611"N, 15°34'48.682"E
Dominantou kostela Nanebevzetí Panny Marie je mohutná gotická věž, která nabízí krásný pohled na město a ukrývá jeden z nejstarších českých zvonů – zvon Vilém, ulitý ve 30. letech 14. století.

GALERIE, MUZEA, PAMĚTNÍ SÍNĚ

- **26. Rodný dům Karla Havlíčka Borovského v Havlíčkově Borově**
49°38'5.773"N, 15°46'51.78"E
Dům, kde se Karel Havlíček narodil, postavil v roce 1818 jeho otec Matěj a zřídil si v něm kupecký krám. V roce 1931 zde byla slavnostně otevřena expozice věnovaná životu a dílu slavného rodáka. Součástí interiéru je vzácná mramorová busta Karla Havlíčka, vytvořená akademickým sochařem Ladislavem Šalounem. V roce 2004 byla ve vedlejším objektu veřejnosti zpřístupněna expozice věnovaná rodákovu Josefu Stránskému a příslušníkům 311. peruť RAF z Vysočiny, kteří padli v bojích ve 2. světové válce. Od roku 2007 mohou návštěvníci muzea zhlédnout výstavu životního díla sochaře Viktora Dobrovolného (plastiky, kresby), rovněž borovského rodáka.
- **27. Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod**
49°36'26.412"N, 15°34'44.021"E
Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod sídlí v měšťanském domě, zvaném Rolandovský, s výrazným nárožním arkývem ukončeným věžičkou. V roce 1832 tento dům zakoupil kupec Matěj Havlíček, otec Karla Havlíčka Borovského. Muzeum návštěvníkům nabízí prohlídku stálé expozice věnované novináři Karlu Havlíčkovi Borovskému. Vedle ukázky z díla je zde možné vidět v původním interiéru (Havlíčkův byt) exkluzivní památky po Karlu Havlíčkovi a jeho nejbližších.
- **Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě**
49°36'26.919"N, 15°34'43.157"E
Od roku 1999 sídlí galerie v nově zrekonstruovaném měšťanském domě ze 14. století na Havlíčkově náměstí. V síti galerií České republiky zaujímá specifické místo, neboť se jako jediná specializuje na moderní českou knižní ilustraci, kresbu a grafiku vzniklou po roce 1900. Její sbírkové soubory, které čítají více než 7 000 uměleckých děl, dnes představují ucelený pohled na výtvarnou kulturu české knihy a grafiky a jsou zde zastoupeni přední čeští umělci, jako například Cyril Bouda, Vladimír Boudník, Emil Filla, Jiří Trnka, Olbram Zoubek a Jan Zrzavý. Galerie je příspěvkovou organizací kraje Vysočina.

- **28. Galerie Goltzova tvrz v Golčově Jeníkově**
49°48'50.825"N, 15°28'41.316"E
- **29. Památník Jaroslava Haška v Lipnici nad Sázavou** 49°36'47.864"N, 15°24'51.4"E
Jméno Jaroslava Haška je neoddělitelně spjata s Lipnicí. Od roku 1921 žil v domku pod hradem. V něm a zejména v blízkém hostinci U České koruny napsal převážnou část svého nejslavnějšího díla Osudy dobrého vojáka Švejka. Expozice v domku je věnována jeho osudu a dílu.
- **30. Hasičské muzeum Centra hasičského hnutí v Příbyslavi** 49°34'29.26"N, 15°44'27.849"E
Zámek v Příbyslavi nabízí prohlídku Hasičského muzea, které zajímavou formou seznamuje s problematikou požární ochrany. V několika sálech jsou představeny nejstarší způsoby hašení, rozvoj hasičských spolků od poloviny 19. století, vývoj hasičských stejnokrojů a ukázky historické i současné techniky. K zajímavostem patří například nově zrekonstruovaná celodřevěná masivní čtyřkolová stříkačka z roku 1822 či speciální hasičské automobily Tatra z roku 1922 a Praga z roku 1935.
- **Městské muzeum v Příbyslavi**
49°34'37.624"N, 15°44'23.829"E

STOPY SLAVNÝCH OSOBNOSTÍ

- **31. Havlíčkova Borová**
Karel Havlíček Borovský (novinář, literární kritik)
rodný dům č. p. 163 (muzeum)
49°38'5.773"N, 15°46'51.78"E
socha K. H. Borovského (náměstí)
49°38'10.424"N, 15°46'53.525"E
- **32. Havlíčkův Brod**
Karel Havlíček Borovský (novinář, literární kritik)
místo pobytu - dům č. p. 17 (muzeum)
49°36'26.412"N, 15°34'44.021"E
socha K. H. Borovského (městský park Budoucnost)
49°36'29.454"N, 15°35'2.083"E busta matky K. H. Borovského (městský park Budoucnost)
49°36'25.986"N, 15°34'54.592"E
hrob rodičů a dcery K. H. Borovského (hřbitov u kostela sv. Vojtěcha) 49°36'21.472"N, 15°34'21.615"E
- **33. Lipnice nad Sázavou**
Jaroslav Hašek (spisovatel)
místo pobytu - dům č. p. 185 (muzeum)
49°36'47.864"N, 15°24'51.4"E
hospoda U České koruny
49°36'45.801"N, 15°24'49.015"E
hrob spisovatele na místním hřbitově
49°36'42.867"N, 15°24'45.241"E
- **34. Žižkovo Pole**
Jan Žižka (husitský vojevůdce)
Žižkova mohyla – místo Žižkova skonu
49°36'10.544"N, 15°44'12.608"E

DÍLA UMĚLCŮ

- **35. Pohled**
Jan Blažej Santini-Aichel (architekt)
proboštství kláštera cisterciáků - Vallis Santa Mariae 49°36'14.463"N, 15°39'1.747"E

ZAJÍMAVOSTI A UNIKÁTY

- **36. Národní památník odposlechu, Lipnice nad Sázavou** 49°37'5.963"N, 15°24'24.516"E;
49°37'8.899"N, 15°24'27.73"E;
49°36'58.841"N, 15°23'37.311"E
V zatopených žulových lomech nedaleko hradu Lipnice vznikla umělecká galerie, pojmenovaná později Národní památník odposlechu. V metaforické zkratce jsou zde představeny možnosti získávání informací o soukromí lidí (odposlech, udávání a sledování). Autorem děl – Bretschneiderovo ucho, Usta pravdy a Zlaté oči – je sochař Radomír Dvořák.

NATURA 2000

- **37. Přírodní památka Šlapanka a Zlatý potok**
49°32'29"N, 15°39'20"E
Vodní toky se zachovanými meandry, protékající kulturní krajinou centrální části Českomoravské vrchoviny, doprovázené typickými pobřežními společenstvy. Významná a vysoce hodnotná lokalita trvalého výskytu vydrý říční.

ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

- **38. Přírodní rezervace Havranka**
49°43'55"N, 15°33'12"E
Plochá niva Jiříkovského potoka nad stejnojmenným rybníkem s komplexem společenstev rákosin, vysokých ostřic, střídavě vlhkých, pcháčových a rašelinných luk s řadou vzácných a ohrožených druhů rostlin i živočichů.
- **39. Přírodní rezervace Kamenná trouba**
49°36'12"N, 15°23'28"E
Jedná se o rybník Kamenná trouba a na něj navazující nivu Pstružného potoka s dobře vyvinutou mokřadní vegetací a s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.